

Toplantı : 7

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1075

Balıkesir Milletvekili Adnan Akın ve Kocaeli Milletvekili Şevket Ustaoglu'nun, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun teklifinin reddine dair Millet Meclisi Çalışma Komisyonu raporunun Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri ve Sosyal İşler komisyonları raporları (Millet Meclisi 2/400; Cumhuriyet Senatosu 2/233)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 311)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 3333, 2/400

26 . 12 . 1967

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 22 . 12 . 1967 tarihli 20 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek içari oy ile reddedilen, Balıkesir Milletvekili Adnan Akın ve Kocaeli Milletvekili Şevket Ustaoglu'nun, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyli
Millet Meclisi Başkanı

Not: Bu teklif 26 . 12 . 1966 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 22 . 12 . 1967 tarihli 20 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek reddedilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 311 ve 311 e Ek)

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ ADNAN AKIN VE KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ŞEVKET USTA- OĞLU'NUN TEKLİFİ

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair Kanun

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvel profesyonel sporcular ve onları istihdam eden spor kulüplerine uygulanan bütün işlemler bir defaya mahsus olmak üzere kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Çalışma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Çalışma Komisyonu
Esas No. 2/400
Karar No. 12

15 . 6 . 1967

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Balkesir Milletvekili Adnan Akın ve Kocaeli Milletvekili Şevket Ustaoglu'nun, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 ncu maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun teklifi, İçişleri Komisyonu raporu ile birlikte Komisyonumuza hava'le olunmakla, ilgili Bakanlık temsilcileri de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu :

Teklif sahibi, gerekçesinde kulüplerin mali müzayaka içinde olduğunu, binaenaleyh sigorta primlerinin bu mali sıkıntıyı artıracaklarını, profesyonel sporculara Sosyal Sigortanın tanıdığı haklardan daha yüksek hakları kulüplerin sağladıklarını, normal olarak bir profesyonel sporcunun 10 senelik çalışma hayatı olabileceğinden Sosyal Sigortada derpiş olunan 25 senelik müddetle ilgileri olamayacağını ve nihayet tamamen seçim ile iş başına gelen amatör idarecilerden kurulu spor kulüplerinin işveren vasfını haiz olmadıklarını keza profesyonel sporcuların da işverenin yanında çalışanlar gibi telâkki edilmemesi gerektiğini ifade etmektedirler.

İçişleri Komisyonunun raporunda ise, teklif sahiplerinin gerekçede ileri sürdükleri hususlardan yalnız mali müzayaka halinin nazarı itibara alındığı diğer hususlara temas edilmediği görülmüş ve ayrıca teklife sarahat vermek gayesiyle madde metinleri yeniden kaleme alınmıştır.

İçişleri Komisyonunun kaleme aldığı metne nazaran profesyonel sporcular Sosyal Sigortanın himayesinden tamamen mahrum kalacaklar ve bugüne kadar spor kulüpleri için Sosyal Sigorta idaresi tarafından tahakkuk ettirilmiş olan primler iptal edilecektir.

Görülüyor ki; kulüplerin mali müzayakaları sebebiyle profesyonel sporcuların sosyal güvenlikleri kaldırılma yoluna gidilmiştir. 506 sayılı Kanun bir taraftan çalışan tek işçiye teşmil edilirken diğer taraftan müstakil çalışanlar ve küçük esnafın sigortaya tabi olması ve bunları takiben ziraat işçilerinin Sosyal Sigortanın himayesinden istifade ettirilmesinin plânlandığı bir devrede mevcut sigortalı kütlesinden bir grupu istisnalar meyanına dâhil etmek için işverenin mali müzayaka halinde oluşu kâfi bir sebep olarak görülemezdir. Kaldı ki; Hükümet temsilcisinin verdiği izahata göre bugüne kadar profesyonel sporcular için ödenen primler yakûnu sadece 500 bin lira civarındadır. Binaenaleyh kulüplerin mali müzayakaya düşmelerinde sigortaya ödenen primlerin müessiriyet derecesi lâşey kabildendir. Kulüplerin sigortadan çıkmaları halinde mali sıkıntılarının azalacağı katıyen düşünülemez, böyle bir düşünce biran için varıdolsa dahi bunun Sosyal Sigortadan çıkma yönünden her hangi bir rolü olmamak gerekir. Zira bilindiği üzere sosyal politika iktimai sınıflar arasında mevcut tezatların tahfiifi maksadına mâtuf çalışmalar manzumesi olarak anlaşılmakta ve Sosyal Sigortada sosyal politikanın en kuvvetli vasıtası olarak telâkki edilmektedir.

Binaenaleyh, Sosyal Sigortaya tabi olanların daimi genişletilmesi yoluyla cemiyette mevcut ıstırabın dindirilmesi müspet yol olarak düşünülmesi gerekirken bir kısım kimseleri Sosyal Sigortanın dışında tutmak suretiyle aksi bir yola dâhil olmak için hiçbir sebep bulunmamaktadır.

Diğer taraftan teklif sahibi profesyonel sporcunun ancak 10 senelik çalışma hayatına temas ederken kanaatimizce bunların Sosyal Sigortaya bilhassa dâhil olmaları - gerektiğine delil vermektedir. Zira bu 10 senelik devreden sonra bu kimseler ya 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığına tabi olacaklar veyahut sigortalı olma haline devam edeceklerdir. Birinci halde 228 sayılı Kanun delâle-

tiyle hizmet sürelerinin birleşmesi bahis konusu olur. Binaenaleyh bu 10 senelik devrede sigortalı olmadıkları takdirde ilerde doğacak haklarını şimdiden düşürmek gibi arzuya şayan olmıyan bir yola girilmiş olur.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İlerde bunlar hizmet akdiyle bağlı kimseler olmasalar ve müstakil çalışanlar grupuna dâhil olsalar da yine bu 10 senelik müddet zarfında sigortalı olmadıkları takdirde müstakil çalışanların da yakında sigortalanacağı düşünülürse bunların yine emeklilik yönünden kayıpları büyük olacaktır.

Tamamen amatör idarecilerden mürekkep spor kulüplerinin işveren olamayacağı görüşüne de iştirak edilememektedir. Bilindiği üzere kulüpler cemiyet vasfındadır ve ilgili kanuna göre teşekkül eder, şahsiyeti hükmiyesi vardır ve bu sıfatla tasarruflarda bulunur. Bu meyanda hizmet akdi de yapar ve yapmaktadır. Aksi takdirde fonksiyonunu ifa edemez. 506 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin de (Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar.) denildiğine göre ortada bir hizmet akdi, bir işveren ve bir çalışanın olduğu spor kulübünde ne kulübün işveren olmadığından ne de profesyonel sporcunun sigortalı olmayacağından bahsedilmesi mümkün değildir.

Nihayet profesyonel sporculara Sosyal Sigortaya nazaran daha yüksek sigorta hakları sağlandığı yolundaki mütalâa olsa olsa çok seçkin profesyonel sporcular için doğru olabilir kanısındayız.

Kaldı ki; bu mütalâa tamamen yerinde olsa dahi bunu müessesenin mahiyeti icabı kabul etmek ve asgari normal hakları ifade eden Sosyal Sigortadan bir zümreyi mahrum etmek için kâfi sebep telâkki etmemek gerekir.

Yukarda tafsilâtiyle açıklanan sebepler dolayısıyla teklifin bütünü ile reddine Komisyonumuzca ittifakla karar verilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 2/233

Karar No. : 4

28 . 12 . 1967

Yüksek Başkanlığa

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 ncu maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun teklifi Komisyonumuzun 28 . 12 . 1967 tarihli Birleşiminde ilgili Hükümet temsilcileri de hazır bulundukları halde incelendi ve görüşüldü.

Millet Meclisi Genel Kurulunun 22 . 12 . 1967 tarihli 20 nci Birleşiminde iş'ari oyla kabul edilen teklifin reddine dair gerekçe Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden kanun teklifi reddedilmiştir. Havalesi gereğince Sosyal İşler Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Bu kanunda Sözeü	Kâtip	Tabii Üye
Sivas	Konya	İzmir	M. Ataklı
Z. Önder	M. Kılıç	Ö. L. Bozcalı	O- du
Tabii Üye	Bursa	İzmir	Z. Kumrulu
R. Aksoyoğlu	C. Ortaç	İ. Birand	
	Siirt	Tokat	
	A. Kavak	A. Altuntaş	

Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 2/233
Karar No. : 4

12 . 1 . 1968

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi'nin 22 . 12 . 1937 tarihli 20 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işari oy ile reddedilen, Balıkesir Milletvekili Adnan Akın ve Kocaeli Milletvekili Şevket Ustaoğlu'nun, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 ncu maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun amacı : iş kazalarıyla, meslek hastalıkları, hastalık, analık, mâlûlûk yaşlılık ve ölüm hallerinde yardımlar sağlamaktır.

506 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre, bir hizmet akdine dayanılarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı sayılırlar, aynı Kanunun 4 ncu maddesi de 2 nci maddede belirtilen sigortalıları çalıştıran gerçek veya tüzel kişileri işveren olarak kabul etmiştir.

Spor kulüpleri Cemiyetler Kanununa göre teşekkül etmiş ve Cemiyetler Kanunu hükümlerine tabi tutulmuş bulunmaktadır. Hükmi şahsiyete haizdir. Organları vasıtasıyla irade izharında bulunurlar. Daska bir ifade ile borelara ve haklara ehildirler. Şüphesiz ki burada işveren, kulüplerin hükmi şahsiyetidir. Organlar hükmi şahsiyetin iradesinin izharında bir vasıtaadır. Sporeu ile yapılan mukavele de bir hizmet aktidir.

Bu durum muvacehesinde, kanun teklifinin gerekçesinde zikredilen ve seçim yoluyla iş başına gelen amatör kulüp idarecilerinin hukuken işveren, sporeuların da işçi sayılmayacakları yolundaki iddia varit görülemez.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu bir taraftan çalışan tek işçiye teşmil edilirken, diğer taraftan müstakil çalışanlar ve küçük esnafın sigortaya tabi olması ve bunları takiben tarım sektöründe çalışan işçilerin Sosyal Sigortaların himayesine alınmasının plânlandığı bir devrede, hukuken işveren durumunda olan amatör kulüplerin malî müzayaka içinde bulunmaları gerekçesiyle profesyonel sporeuların 506 sayılı Kanunun tatbik sahası dışında mütalâası ve bugüne kadar tahakkuk etmiş sigorta pirimlerinin iptali mevzubahis olamaz ve çalışanların sosyal güvenlikleri bir kanunla kaldırılamaz.

Gerekçede bir sporeunun en çok on seneden fazla çalışmasının mümkün olmadığı yolundaki iddia bu sporeuların Sosyal Sigortalar Kanununun kapsamı dışında değil, bilâkis içinde mütalâa edilmelerinin en kuvvetli bir delilidir.

Bir profesyonel sporeunun on senelik çalışma devresinden sonra memur olması ihtimali halinde 534 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunundan ve delaysiyle 228 sayılı Kanundan istifade ettirisi mümkün olduğu gibi, sigortalılık halini kendiliğinden devam ettirmesi de kanunî bir hakkidir.

Anayasanın 48 nci maddesine göre; herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için Sosyal Sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak ve kurdurmak devletin ödevlerindedir.

Sosyal güvenlik, modern toplumlarda toplumun bütününi, modernleşme ve sanayileşme sonucu meydana çıkan risklere karşı hayat boyunca koruyucu bir sosyal politikadır. Böylece sağlanan güvenlik toplumun ekonomik ve sosyal gelişmesinde etkili bir unsur olmaktadır.

Bu itibarla: spor kulüplerinin malî müzayaka içinde bulunmaları gerekçesiyle sporeuların sosyal güvenliklerinin bir kanunla kaldırılması yoluna gidilemez.

Yukarda açıklanan mucip sebepler muvacehesinde, Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilmiş olan redde mütaallik karar, Komisyonumuzca da ittifakla uygun görülmüştür.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Tabii Üye
Erzurum	Muğla	Mardin	V. Ersü
<i>E. Somunoğlu</i>	<i>İ. Karaöz</i>	<i>A. Saraçoğlu</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü.
İstanbul	Samsun		<i>Ö. Ergün</i>
<i>M. Aksoley</i>	<i>R. Işıtan</i>		

